

HOOFSTUK 5

5. SAMEVATTING, BEVINDINGE EN AANBEVELINGS

5.1 INLEIDING

In die ondersoek is daar gelet op die benutting van gestaltpeltherapie met die adolessent in 'n egskeidingsituasie. Faktore wat belangrik is in die hulpverlening aan die adolessent in dié posisie is saamgevat vanuit 'n maatskaplikewerk-perspektief.

5.2 EVALUERING VAN DOELSTELLING EN DOELWITTE

Die doelstelling van hierdie studie was om gestaltpeltherapie te benut met adolessente in 'n egskeidingsituasie, ten einde die invloed hiervan op die verwerking van die rouproses te verken. In hierdie studie kon die doel bereik word deur vier adolessente uit die Landrosgebied van Bloemfontein te betrek deur middel van 'n doelgerigte steekproef. Hul ouderdomme was tussen twaalf en agtien jaar en het hul aan die wit kultuur behoort. Al vier adolessente was ontvanklik vir gestaltpeltherapie en die invloed daarvan op die verwerking van die rouproses kon deur middel van die navorsing verken word.

Die eerste doelwit was om 'n literatuurstudie te doen van gestaltpeltherapie, sodat die navorser oor voldoende kennis en vaardighede kan beskik vir die praktiese gevallestudies in die navorsing. Hierdie doelwit kon bereik word deur bronne te bestudeer van gestalttherapie en speltherapie onderskeidelik.

Die tweede doelwit was om 'n literatuurstudie te doen van die adolessent en sy rouproses ná 'n egskeiding, sodat die navorser voldoende kennis kan hê om in samevloeiing te kan wees met die respondente in die studie. Die doelwit is bereik deur verskeie bronne te bestudeer oor die onderwerp. Dit het daartoe bygedra dat die navorser selfvertroue ontwikkel het om met die teikengroep te werk. Dit het ook daartoe bygedra dat die navorser in samevloeiing met die respondente kon wees, omdat sy kennis ingewin het oor die bepaalde ontwikkelings stadium.

Die derde doelwit was om deur middel van 32 gevallestudies vier adolessente in 'n egskeiding aan gestaltpeltherapie bloot te stel, sodat die invloed hiervan op die verwerking van die rouproses verken kan word. Hierdie doelwit kon bereik word deur elke adolessent bloot te stel aan agt gevallestudies. Tydens die gevallestudies kon die rouproses van elke respondent verken word.

Die vierde doelwit was om na aanleiding van die gevallestudies gevolgtrekkings en aanbevelings oor die benutting van gestaltpeltherapie met die adolessent in 'n egskeidingsituasie te maak. Die navorser kon hierdie doelwit bereik deurdat haar kennis, vaardighede en gesindheid verhoog is met die literatuurstudies, empiriese ondersoek en navorsingbevindinge.

5.3 BEVINDINGE

Egskeiding is traumaties vir die adolessent, maar ook vir die ouers. Ouers wat nie deur die rouproses beweeg nie, beïnvloed die adolessent se verwerking van die egskeiding. Ouers wat fantaseer dat hul weer kan versoen dra die boodskap ook oor aan die adolessent en dan val die kind vas in die fantasie fase.

Daar is bevind dat gestaltpeltherapie die adolessent effektief kan help om die egskeiding te aanvaar en selfonderhoudend te kan wees.

Die roosboomtegniek is goed benut om die sterktes van die respondente te identifiseer, maar ook die dele wat seer is. Dit was 'n goeie aanknopingspunt vir die volgende intervensie waar daar gefokus is op emosionele uitdrukking.

Dit was opvallend dat al vier respondente die pa geïdealiseer het, moontlik omdat hy die figuur van "Kersvader" inneem met min dissipline soos verwys in die literatuur. Die seun het veral aggressie teenoor sy ma gehad weens haar outokratiese ouerskapstyl. Hy het die begeerte uitgespreek dat sy pa toesig en beheer kon hê oor hom.

Onderliggend aan emosionele pyn is aggressie. Die leë stoel is 'n effektiewe tegniek om die aggressie te ontlaai sodat daar integrasie kan plaasvind.

Verwerping en skuldgevoelens is op die voorgrond van die adolessent in 'n egskeiding. Dit beïnvloed hul selfbeeld. Deur die adolessent se innerlike krag te versterk kan hul selfbeeld verbeter word.

Drie van die vier adolessente was reeds betrokke by dwelmmisbruik. Dit het 'n invloed gehad op die benutting van die monstertegniek. Die navorser het beplan om die monster te benut met die doel om selfonderhouding te bereik van die kleiner self. Die twee adolessente wat 'n gevorderde stadium van dwelmafhankeid bereik het, het nie monsters geteken wat verband hou met iets uit hul verlede nie, maar dit was "MONSTERS" wat hul in hul geesteswêreld sien wanneer hul onder die invloed van dwelms is. Dié monsters het hul regtig bang gemaak, maar hul wou dit nie vernietig nie, omdat hul die monsters nodig het in hul lewe. Die padkaartegniek is effektief benut om die terapie saam te vat en af te sluit met 'n leuse vir elke adolessent.

Die navorser het bevind dat wanneer adolessente 'n slagspreuk vir hulself ontwikkel in die laaste sessie, dit nog 'n wyse is waarop hul hulself kan bemagtig. 'n Wyse waarop hul vir hulself kan sê dat hul die innerlike sterkte ontwikkel het om krisis te kan oorbrug.

5.4 AANBEVELINGS

5.4.1 Opleiding van gemeenskap

Die navorser sal aanbeveel dat adolessente wat die verlies van 'n egskeiding moet verwerk, gestaltspelterapie ontvang. Dit word aanbeveel dat die gemeenskap bewus gemaak moet word van die terapeutiese behoeftes van die adolessent in 'n egskeiding ten einde hul te verwys vir professionele hulp. Die adolessent kan toneel speel deur voor te gee dat hy goed aanpas, juis omdat hy reeds verskeie verdedigingsmeganismes kon aanleer.

5.4.2 Ouerbegeleiding

Dit is belangrik dat nie net die adolessent gestaltspelterapie ontvang nie, maar ook sy ouers. Baie energie word ingeploeg tydens die terapie sessies, maar ouers kan dit vernietig deur ontoepaslike optredes. Wanneer ouers emosioneel stabiel is, sal die adolessent die egskeiding nie so traumaties beleef nie. 'n Demokratiese ouerskapstyl

moet vir die ouers aangeleer word.

5.4.3 Bemagtiging

Die gestaltpeltherapeut moet veral daarop let om deurlopend die adolessent innerlik te versterk, sodat hy die energievlakke het om gevoelens soos hartseer, verwerping en aggressie te kan hanteer.

5.4.4 Gestaltpeltherapie tegnieke

Die navorser sal aanbeveel dat waar kinders in 'n gevorderde stadium van dwelmafhanglikheid is, die monstertegniek nie benut word vir selfonderhouding nie. Monsters word geteken wanneer hul hallusineer en dit is gevolglik onmoontlik om uit te kom by 'n kleiner deel van die self wat vertroetel kan word.

Die navorser kan aanbeveel dat wanneer die padkaarttegniek benut word, die adolessent homself teken as 'n motortjie wat ry op die pad. Die motortjie word ook 'n projeksie wat 'n duideliker beeld aan die terapeut gee oor hoe traumaties gebeure beleef is op hierdie padkaart. Die motortjie kan byvoorbeeld net 'n stampie hê of miskien 'n groot stamp met 'n gat in wat nie maklik herstel kan word nie of die motortjie kan op sy dak lê en hy kan glad nie vorentoe beweeg nie.

5.4.5 Toesig en beheer

'n Verdere aanbeveling van die navorser is dat waar toestande gunstig is die adolessente seun se pa toesig en beheer kry, omdat die adolessente seun graag wil identifiseer met manlike kenmerke van sy pa.

5.4.6 Toekomstige navorsing

Die navorser beveel aan dat kliënte wat gebruik is vir die praktiese eksaminering ter selfde tyd ook benut sal word as respondente in die empiriese ondersoek. Resultate van die navorsing word hierdeur verhoog aangesien die studieleier en die navorser tesame die respondente kan evalueer. Bepanning kan ook gedoen word vir verdere intervensies.

'n Verdere aanbeveling is dat die mondelinge eksamen voltooi word voordat die skripsie ingedien word. Tydens die mondelinge eksamen gebeur dit dat die studieleier, eksterne eksaminator en navorser die studie weer bespreek. Dit kan ook die resultate van die navorsing verhoog aangesien leemtes en aanbevelings tydens die mondeling op die voorgrond kan tree.

Vir toekomstige navorsing kan die volgende hipotese getoets word: "Indien die adolessent betrokke in 'n egskeidingsituasie gestaltpeltherapie ontvang sal hy gouer tot die aanvaarding van die egskeiding tydens sy rouproses kom."

5.5 SLOTOPMERKING

Die doel van die onderhawige studie was om te verken of gestaltpeltherapie benut kan word met adolessente wat deur 'n rouproses beweeg na 'n egskeiding, sodat die adolessent die egskeiding kan aanvaar en nuwe aanpassings kan maak. Hierdie doel kon bereik word.